

Preses relīze
Tūlītējai izplatīšanai
Luksemburgā, 2015. gada 13. janvārī

ES revidenti uzskata, ka pirmspievienošanās palīdzība Serbijai ir veiksmīga

Šodien publicētajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā secināts, ka ES atbalsts aptuveni 1,2 miljardu EUR apmērā 2007.–2013. gada periodā ir kopumā efektīvi palīdzējis sagatavot Serbiju dalībai Eiropas Savienībā. Finansējums no Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA), kā arī cita veida atbalsts ir palīdzējis Serbijai īstenot sociālās un ekonomikas reformas un uzlabot tās publisko finanšu pārvaldību. Balstoties uz citās IPA saņēmējvalstīs gūto pieredzi, Komisija, kad tā plāno finansiālo un nemateriālo palīdzību Serbijai, aizvien lielāku uzmanību pievērš pārvaldības jautājumiem.

"Eiropas Savienības un Serbijas dialogs iedibināja sasaisti starp politiskajām prioritātēm un politikas veidošanu. Ieguvusi pieredzi no iepriekš sniegtās pirmspievienošanās palīdzības, Komisija veiksmīgi atbalstīja Serbiju, risinot jautājumus tādās pamatjombās kā laba pārvaldība, tiesiskums un cīņa pret korupciju," stāvokli raksturoja par šo ziņojumu atbildīgais ERP loceklis Sabolcs Fazakašs [Szabolcs Fazakas]. "Kaut arī IPA pārvaldība ir pakāpeniski uzlabojusies, Komisijai joprojām ir jāpilnveido otrās paaudzes Pirmspievienošanās palīdzības instruments, kuru izmantos 2014.–2020. gada periodā."

ES revidenti secināja, ka Komisija kopumā efektīvi vada pirmspievienošanās palīdzību Serbijai, tostarp IPA projektus. IPA finansiālās palīdzības plānošanas pamatā ir saskaņots stratēģiskais satvars, un tādu projektu atlase, kas ir būtiski, sagatavojot Serbiju pievienošanās procesam, pakāpeniski uzlabojas. Kopumā revidētie projekti sniedza plānotos rezultātus, bet attiecībā uz projektu izstrādi, īstenošanu un ilgtspēju tika konstatētas nepilnības.

Komisija efektīvi vadīja nemateriālo palīdzību Serbijai pārvaldības jomā. Tā efektīvi izmantoja dialogu ar Serbiju, lai risinātu pārvaldības jautājumus un cīņu pret korupciju. Tā pakāpeniski uzlaboja savu pieeju, lai šos jautājumus ņemtu vērā politikas veidošanā un projektu izstrādē.

Dialogā uzsvērtais pārvaldības jautājums parasti nebija skaidri noteikts projektu izstrādē, tomēr vairākums revidentu pārbaudīto projektu bija netieši veicinājuši labāku pārvaldību un/vai cīņu pret korupciju, jo ietvēra darbības, kas saistītas ar administratīvo spēju veidošanu.

Attiecībā uz Serbijas sagatavošanu decentralizētai ES fondu pārvaldībai Palāta konstatēja, ka Komisijas pieeja, atbalstot pārvaldību, bijusi efektīva, bet tikai attiecībā uz IPA vadības struktūrām. Komisijas revīzijas darbs par valsts IPA struktūrām neveidoja daļu no visaptveroša publisko finanšu pārvaldības novērtējuma valsts līmenī.

Sagatavojot jaunākās IPA gada programmas, Komisija veica pasākumus, lai novērstu trūkumus, kurus ES revidenti bija konstatējuši agrākajos IPA projektos.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par galvenajām atziņām Eiropas Revīzijas palātas pieņemtajā īpašajā ziņojumā. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – preses sekretārs

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

Tālr.: (+352) 4398 45410 Mobilais tālr.: (+352) 621 55 22 24

E-pasts: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA YouTube: EUAuditors ECA eca.europa.eu

Piezīmes izdevējiem

Kopš 2007. gada ES finansiālais atbalsts Serbijai, izmantojot *IPA*, ir sasniedzis aptuveni 170 miljonus EUR gadā. Ceturtā daļa no *IPA* finansējuma tika piešķirta pārvaldībai, ko Komisija ir atzinusi par problemātiskāko jomu Serbijā. *IPA* finansējumu ES papildina ar dažiem nefinanšu līdzekļiem, lai palīdzētu Serbijai sagatavoties dalībai ES.

ES paplašināšanās stratēģijā un pārskatītajā *IPA* regulā aizvien lielāka uzmanība pievērsta finanšu un ekonomikas pārvaldībai pievienošanās valstīs. Pievienošanās sarunas ar Serbiju tika oficiāli uzsāktas 2014. gada 1. janvārī.

Šajā Īpašajā ziņojumā Nr. 19/2014 "**Eiropas Savienības pirmspievienošanās palīdzība Serbijai**" ir aplūkots, vai Komisija efektīvi pārvaldīja pirmspievienošanās atbalstu Serbijai 2007.–2013. gada periodā, un padziļināti skatīts tās atbalsts pārvaldības pamatjombai.

Revidenti pētīja *IPA* plānošanas procesu un pārbaudīja 15 *IPA* finansētus projektus no 2007., 2008. un 2009. gada *IPA* programmām Serbijai, īpašu uzmanību pievēršot projektu rezultātiem. Tie arī caurskatīja vēl desmit *IPA* projektu izlasi no 2010., 2011. un 2012. gada programmām, lai noskaidrotu, vai pārvaldība un cīņa pret korupciju kā transversāli jautājumi bija iekļauti projektos, kuros laba pārvaldība nebija galvenais mērķis.

Ziņojumā ir sniegti vairāki ieteikumi gan *IPA* projektu, gan nemateriālās palīdzības vadības uzlabošanai.

Lai uzlabotu *IPA* projektu plānošanu, izstrādi un īstenošanu Serbijā, **ES revidenti ir sagatavojuši Komisijai turpmāk minētos ieteikumus:**

- jānodrošina, lai prioritāro projektu noteikšanas un atlases procesi būtu pārredzamāki un labāk dokumentēti;
- jāuzlabo gūtās pieredzes izmantošana, izveidojot īpašu datubāzi, kurā būtu apkopota pieredze no iepriekš īstenotajiem projektiem Serbijā un citās attiecīgās saņēmējvalstīs;
- sistemātiski jādokumentē vajadzību novērtējums, kas ir pamatā projektu un līgumu iecerētajiem tiešajiem rezultātiem;
- jāpastiprina nosacījumu izpildes princips, it īpaši saņēmēju spēja darīt to, kas vajadzīgs augstas kvalitātes projektam, ir iepriekš jāpārbauda konkrētā un izmērāmā veidā;
- jāizveido regulāru un īsu progresu ziņojumu sistēma, lai nodrošinātu pienācīgu revīzijas izsekojamību visam projektam;
- jāizveido sistēma, lai pārbaudītu projektu tiešo rezultātu lietderību (ietverot pētījumus, analīzi, procedūras, protokolus un mācību materiālus) vidējā termiņā un ilgtermiņā.

Saistībā ar nemateriālo palīdzību **ES revidenti Komisijai iesaka:**

- atbalstīt Serbijas iestādes, lai tās turpinātu racionalizēt valsts stratēģijas un pabeigtu visaptveroša publisko finanšu pārvaldības ceļveža izstrādi;
- uzlabot apspriešanās mehānismu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām;
- sistemātiski novērtēt vajadzību pēc īpašiem pretkorupcijas vai citiem labas pārvaldības pasākumiem projektu izstrādes laikā;
- īstenot pasākumus, lai Komisijas veikto revīzijas darbu valsts *IPA* struktūrās iekļautu publisko finanšu pārvaldības novērtēšanā, ko dara valsts līmenī.

Eiropas Revīzijas palāta publicē īpašos ziņojumus visu gadu, un tajos ir atspoguļoti atsevišķu Eiropas Savienības budžeta jomu vai vadības aspektu konkrētu revīziju rezultāti.